

SOLII

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC

Redacția și Administrația:

Orăștie Str. Gh. Barițiu Nr. 1.

Apare săptămânal sub îngrijirea unui comitet de redacție.

Director: Dr. Alex. Herlea

ABONAMENTE:

pe 3 luni 30 lei — pe 6 luni 60 lei
pe 1 an 120 lei pentru Inst. și Aut. 500 lei
Pentru țărani 50 lei pe anul întreg.
Exemplarul 2 Lei.

DEMAGOGUL.

Vecinic răzvrătitul dela Orăștie, d. A. Vlad, a ținut o cuvântare la întrunirea vaidistă dela 23 Iunie a. c. în Deva, care dovedește într-o măsură completă, că d-sa a părăsit total pedestalul cumințeniei și al obiectivității, de pe care ar trebui, să grăiască un inchipuit și infumurat ca d-sa cu preterții de bărbat de stat. Astăzi d-sa e într-o regretabilă decadentă, căci în acțiunile sale politice se tăvăleşte în mocirla demagogiei celei mai deșanțate, pe care odinioară așa de aspru o combătea în raport cu alții.

De altfel un om, care se lipsește de orice disciplină cu ușurința d-lui Vlad și nu ține nici o seamă de opiniunea publică, ci se crede mai presus de aceasta și nu respectează îngrădirii și limite, impuse de bunul simț, ci consideră de bravură a brusca sentimentul colectivității, — acela nici nu poate ajunge nici pe terenul oratoriei decât la destrăbălare.

Iată câteva specimene din cuvântarea apostolului mincinos, prin cari însuși își pecetluiește judecata definitivă, ca opiniunea publică să nu-l iee în serios.

Răzvrătitul cu sine însuși în mod insipid aruncă între ascultătorii lui, țărani, vorba că: „Tactica dlui Maniu ne pune în situația de a ne lua la harță cu Regele”. E curată nemernicie și trebuie să fii un desch'librat în facultățile mentale, ca să falsifici astfel adevărul chiar în fața țărănilor. Dl Vlad o știe prea bine, doar nu de mult era și convingerea d-sale, că tactica d-lui Maniu e singură posibilă și indicată în fața specificului vieții noastre politice, care nu numai că nu provoacă nici o harță cu Regele, ci vrea, să-l ferească pe acesta și pe succesorii lui de orice atingere prejudicioasă pentru instituțiunea regalului, ce i-ar putea-o aduce strigoii, vărăți între Rege și națiune pentruca să-l scoată pe domnitor din rolul lui și ei să dirigeze soarta țării.

Singur numai aceasta tactică înseamnă omagiu și devotament sincer, superior și nefățărît față de Regele și față de adevăratele interese înalte ale țării. Singură numai această tactică poate fi lovitura de vrajă, care să facă, să dispară acelea obstacole maiestrite, țesute în întunec, cari în țara pe loc, o îndepărtează dela civilizație și rosturile ei, i-distruge prestigiul și produc acea amărăre generală a sufletelor patriotice, din care rezultă paralizia vieții noastre de stat. Ea nu este politică în contra Regelui, ci este cea mai sfântă politică pentru Regele.

Dacă deci d. Vlad crede, că mai are un ultim rest de rost politic, dsa ar trebui, să fie alături de d. Maniu, dându-i ajutor în opera herculiană de a distruge monștrii din întunec, cari produc încătușarea țării în liberele ei mișcări și avânturi, spre o adevărată viață constituțională și parlamentară. Și trebuie, să o facă aceasta d. Vlad și șeful seu dela Cluj cu toți ai lui, cu atât mai mult, cu cât bineștiut, că unii dintre membrii ca-

marile azi sunt deja cadavre morale spre marea satisfacție a lui Iuliu Maniu și al tuturor, cari îl sprijinim, de altă parte pentrucă între acei strigoii ascunși se găesc și semiți, față de cari în adevăr ai, să aplici, nu numerus proportionalis ci numerus nullus până la desăvârșita exterminare a lor, nu cumva să rămână vreunul de sămânță. Aceasta este unica și exclusivă politică națională și patriotică în situația, în care ne găsim și cei ce combat această politică, prin lingusirea lor devin ruinatori de țară.

Dar e și o mare mirare, care îl coboară pe d. Vaida atât de mult, că nu-l vezi alături de I. Maniu în săvârșirea operei patriotice de a distruge Camarila. Pentru aceasta lipsă dela datorie d. Vaida cu toți rățaciții sei vor trebui, să dea seamă înaintea lui Dumeezeu, a conștiinții, a țării și a istoriei. E și de neînțeles că d-lui Vaida nu-i plac evreii înafară de Camarila, dar cum i-agrează și cu ce-i justifică în camarilă? Inzadar d. Vaida subtilizează și volatilizază plaga camarilei vrând, să-o facă, să pară ca neexistentă.

Ea este o amară realitate. Aici e terenul de a te dovedi tigrul al Ardealului, cum dsa cere să fie numit mai recent. Orice evadare dela această operă și orice volatilizare a chestiunii e lășitate și lingusire numai și numai pentru a ajunge la bugetul țării cu haita flămânzilor hămișiți, pe cari ții-ai luat în spate.

Iar d. Vlad, care încă nu demult tuna și fulgera împotriva stăpânului seu de azi, că nu e bun de altceva decât ca să acopere camarila și care în cuvântarea dela Deva strigă în gură mare: „Nu mai putem tolera, ca România mare să fie condusă de 4-5 evrei de talia lui Aușnit și Kaufmann, cari câștigă milioane pe zi!” — nu înțelege, că și-a luat un rol atât de ridicol și atât de respingător, ca azi și el să fie înhățat la fustele semite? Nu înțelege d. Vlad, că îl vor râde și copii ca pe un leu, care așa de ușor și-a pierdut dinții chiar atunci, când aceștia mai mult ar trebui puși în funcțiune?

Dar năcazul e, că d. Vlad supra-pune meschinăriile lui îndeobște cunoscute intereselor salvaltoare ale țării și de acea recurge la demagogia cea mai criminală.

In aceeași adunare d. Vlad a mai spus, că în ce privește politica economică a part. naț.-țăr., ea se apropie de cea bolșevică, în care statul se amestecă în treburile țărănilor.

Trebuie, să ai tupeul unui demagog deșanțat, care face șarlatanie politică, ca să falsifici astfel lucrurile înaintea țărănilor. Profetul mincinos dela Orăștie o știe prea bine, că amestecul statului în treburile țărănilor e prevăzut numai în sensul bun al operei de salvare, pentruca acest țărăni să nu fie exploatat și gătit de profitatorii fără suflet, de hienele, cari ar lua și ultima vlagă a lui pentru a-l despoia de tot, ce a câștigat cu sudoarea feței.

Dar cum vine d. Vlad, să facă această critică, când el nu demult preconiza intervenționismul statului mai ales în marea industrie etc.? Aceasta nu era bolșevism? De altfel noi cunoaștem prea bine viclenia criminală a dlui Vlad, când e vorba de altratism financiar și economic. El jupue fără suflet deponenții băncii aruncând asupra lor aproape toate perderile conversionale numai pentru a-și valoriza cât mai sus acțiunile, cu cari stăpânește.

Și mai un lucru. Cum vine falsul profet, să critice programul partidului naț.-țăr., când însuși pretinde, că el și acum e membru al acestui partid iar gazeta sa o așează ca organ al acestui partid? Dar unde e programul Frontului Românesc? — Nu-i ca în palmă. Adevărat, că și frința frontului e așa, că dacă vreau, există separat, dacă nu, el există în partidul naț.-țărănesc. Iată, cea mai parazitară iğhebare politică, ce s'a văzut vre-odată.

Dar în special este revoltător când bietul leu de menagerie dela Orăștie, îl numește pe d. I. Mihalache „în-vățătoras”, „ilustru necunoscut și apoi adaugă: „Românul are o vorbă: „Când te arde cineva, să te ardă cel puțin o zeamă bună. Eu am ajuns să mă ardă ciorba dela Topoloveni”. Cât de încrezut, îngâmfat și cât de aristocrat-feudal apare d. Vlad în aceste declarațiuni. D-sa nu-și dă seama, că nu se poate compara cu d. Mihalache nici într-un chip: nici ca orator, nici ca om de concepții, nici ca realizator, nici ca cunoscător al țării cu toate ascunzișurile, cu toate chițibușurile ei din trecut și prezent și cu șurubăriile ei actuale, nici ca cunoscător de oameni nici ca cunoscător de istorie și geografie a țării, nici al structurii ei iar în ce privește hărnicia, d. Mihalache este fiul muncii necontenite, pe care i-o admiră chiar și cei mai selbatici adversari politici ai lui, pecând d. Vlad e fiul oștilui dela Geoagiu și Orăștie cu dumnezeescul farmec al acestuia.

Cartea care a învățat-o dl Vlad, nu-i spre folosul țării, dovadă și sterilitatea politică a dsale. Ceeace știe însă d. Mihalache și ceace face, e în adevăr opera bărbatului de stat. Așa de bine i-se potrivește dlui Vlad, să-i zici: „Si tacuisees. . . .” Și fiindcă dsa n'a tăcut, ci s'a lăsat răpit de o largă guralivitate, vom arăta aci un moment din viața dsale, care-l caracterizează.

Era în anul 1928, când d. Vlad a

fost numit ministrul artelor. Un răs homeric a străbătut țara dela un colț la altul, când s'a știut acest lucru, căruia latinul i-zice: *Lucus a non lucendo și canis a non canendo*. Cei mai spirituali ziceau: „*Asinus ad lyram*”, gândindu-se la tabloul, când asinul stă blajin lângă liră, pe care nu o cunoaște nici că-i simbol de poezie nici că-i instrument de muzică.

Nu se putea găsi un om mai îndepărtat și mai strein de simțul frumosului, al esteticei, în general de simțul artistic decât d. A. Vlad, care mai puțin dsa a visat, să ajungă vreodată ministrul artelor. Au și ajuns aceștia într-o genă echivalentă cu o crucifixare a lor sub imperiul dlui Vlad. Bun noroc a fost însă o îndurare a sorții, că imperiul artistic al dlui Vlad n'a fost de lungă durată așa că ele au putut fi salvate.

Dar să eternizăm și aci cazul, ce i-s'a întâmplat celebrului ministru al artelor, care-i ilustrează admirabil priceperea și cunoștințele artistice. Când d. Vlad a luat în primire ministeriul, la etajul al II-lea i-s'a arătat pe coridor tablouri, sculpturi și alte monumente de artă, între ele și statua Venerei de Milos. Excelența Sa cum a văzut această statuie ciungă, jalnic atins în simțul seu artistic, a exclamat într'un glas de revoltă: „**Val ce barbari mai sunt liberalii aceștia, ulțați-vă, cum au rupt brațele acestei statui!**”

Cei din anturajul Excelenței Sale au rămas cu toții încântați de noul șef al lor. . . .

După acest fatal debut al dlui Vlad mi-s'a întâmplat, că dsa m'a invitat la operă pentru a asculta o celebră cântăreață belgiană. Eu însă prudent și circumspect cum sum, am declinat invitarea. Nu-mai venea, să risc, să fiu văzut de public alături de nemuritorul ministru al artelor. Imi era teamă de încă o eșire artistică celebră a dsale, care mă pune bine și pe mine, nevinovatul.

Dl Vlad a împlinit 60 ani. Omul înțelept învață până la moarte. Nu crede, d. Vlad, că ar fi bine, să învețe și dsa un lucru: să nu bruscheze sentimentul și judecata colectivității? Colectivitatea nu greșeste niciodată, individul însă prea ușor poate, să săvârșească cele mai mari negliobii chiar dacă el poartă numele de Aurel Vlad.

Și să mai învețe încă un lucru: Nu judeca, ca să nu fii judecat!

Dr. Justin Pop.

Ghiță Crișan.

de: Adv. Leontin Pârnu.

Fruntașul ardelean, — Ghiță Crișan — omul frumos, drept și bun nu mai este.

S'a stins în ziua de 23 Iunie în floarea vârstei ca un fulger care s'a consumat prea de timpuriu din cauza luminii și căldurii ce a împrăștiat din belșug pe cărările altora.

Cine nu a auzit de el, câți nu l-au cunoscut, cine nu l-a iubit, cine nu se revoltă pe destinul negru și nemilos care a lovit atât de neașteptat și năpraznic toată suflarea românească!

Il deplânge un popor întreg. Totul este însă zadarnic, legile eterne ale firii și de astă-

dată ne-au surprins și lăsați muți de durere în fața nepătrunsului.

Bradul mândru născut pe plaiurile Bihariei, care a înfruntat toate vijeliile vieții care nu s'a plecat în fața nimănui, nu s'a îndoit nici în fața patimilor și deșerăciunilor vieții, — a fost învins în amurgul unei serii de destinul implacabil și pornit pe drumul fără întoarcere.

Urișul care s'a sbuciumat o viață întreagă pentru alții, care a împrăștiat în inima și mintea lui pe toate potecile și cărările pe unde a trecut, acum s'a liniștit și doarme în colțul pământului românesc — în Beiuș — pe care l-a iubit așa de mult și despre care vorbea cu atâta duioșie.

Cât a trăit nu a cunoscut liniștea și odihna, vecinic s'a frământat și a luptat pentru fericirea celor mulți și umili.

Român de pretutindeni, a fost mereu în primele rânduri ale luptătorilor pentru drepturile și libertatea Poporului Român.

Nu a precupețit nimic și pentru nimeni când era vorba să facă un bine. Și mult bine a făcut, pot zice cu conștiința împăcată că numai bine a făcut.

Ființă superioară, înzestrat cu o cultură rară, cu o inimă de aur, înțelept, iubitor, bun, drept, iertător — el care nu a greșit niciodată, — prietenos — și cu acei cari au fost răi cu el, — era firesc să-l vedem ridicându-se pe piscurile cele mai înalte ale demnităților sociale.

A fost în epetate rânduri deputat, ministru și delegat al

Patriei sale peste hotare. — Și cu toate acestea — ce modest era!

A trăit modest și a murit sărac.

Moștenire materială a lăsat doar 14.500 lei, nici atât cât ar fi fost necesar pentru o creștinăscă înmormântare.

Cheltuelile înmormântării le-a suportat Casa Națională de Economii și Cecuri Postale, cea mai puternică instituție economică și financiară a țării, pe care el a creiat-o.

Splendid exemplu de luptător și cinste ai dăruit Neamului Românesc îndurerate și bătrâne Ilarie Crișan din Beiuș!

Mângâiere deplină nu găsești nici tu tată ce i-ai dat viață marelui român și bărbat de stat nici noi cei mulți cari ne-am adăpat la izvorul nesecat al înțelepciunii și bunătății lui nemărginite.

Zăbranicul ce a îndoliat pământul României se va ridica mâine sau poimâine — căci așa spune convenționalul, — rămâne însă pentru totdeauna cel care a cernit inimele noastre

În fața mormântului încă proaspăt, simțind pierderea ireparabilă ce ne-a prilejuit-o destinul, să căutăm puterea reculerii și pătrunși de fiorul tainic venit din înălțimile cerului să-i păstrăm opera și împlinim gândurile — căci așa se spune că sufletul nu are odihnă până nu i-se împlinesc planurile și năzuințele din viața pământeană.

Cerțiți și tăcuți să-i ascultăm și urmăm porunca.

Leontin Pârnu, adv.

Despăgubirea deponenților.

Să știe că băncile românești din provinciile alipite la țara mamă s'au alimentat din agonisita deponenților, care făcea mie la sută față de capitalul acționarilor. Un exemplu dintr'o mie: Banca „Goronul” din Aiud avea 22 milioane depuneri față de 5 milioane capital societar. Evident deci: conversiunea a nimicit în primul ordin pe deponenți reducându-le avutul la aproape nimica, căci depunerea face de obicei întreaga avere a individului până când acționarul plasează numai o mică parte din agoniseala lui în acțiuni bancare.

În editorialul „Creditul românesc în Ardeal” din ziarul „Universul”, inspirat din articolele precedente ale dlui f. ministru Dr. Vlad, d-sa, ca și dela începutul acestei odioase afaceri demagogice a partidelor și guvernelor politicianiste din biata România-Mare de până astăzi, deplânge exclusiv băncile, adevărat pe bieții acționari pentru chilipirul scăpat din brâncă lor. Implicit cu drept cuvânt, să jelue pieirea creditului românesc din Ardeal, căzut jertfă inconștienței și lipsei de discernământ patriotic a guvernelor și legiuitorilor, fără precedent în istoria statelor naționale de pe glob, lipsă, durere destul de explicabilă având în vedere raritatea regretabilă ce se remarcă în de cu a-

devărat mari oameni de stat printre conducătorii de până acum a-i destinelor Mării noastre României, fie cât de întregită.

Implicit să jelue și soarta funcționarilor de bancă cari trebuie reduși sau rași și cu deosebire a directorilor cari în vederea slabelor prospecte de viitor în aceste timpuri de aspră criză bancară și financiară, în mod cu totul enigmatic... își agonisesc noi averi de sute de mii și milioane... numai din pricina adânc regretabilei lipse de legi adecvate care să li lovească peste degete!..

O singură dată dl Dr. Vlad a pomenit și de deponenții, din a căror avut s'au grămădit dobânzi imense în pungile direcțiilor bancare. De mult a fost și această pomenire, mai astă toamnă când în organul d-sale „Solia Dreptății” să propunea, că deponenții să solicite ajutorul statului pentru despăgubirea lor de jaful căruia au fost supuși fără cap și simț de dreptate, de morală, de rușine și de frica lui Dumnezeu.

Atunci, în acelaș organ solicitasem ajutorul a înseși băncilor populare în fruntea cărora stă dl Dr. Vlad, rugând să ia înșile inițiativa spre acest sfârșit care să le salveze și pe ele. Durere însă, acum deși mai aproape de Dumnezeu, d-sa n'are nici un cu-

vânt pentru cei mai nedreptățiți dintre cei mai de seamă cetățeni ai acestei Mare României atât de mult ahtiată de toată suflarea românească, care înse poartă atâta vitregie celor mai buni fii ai sei.

În momentul acesta află despre o pretinsă cuvântare de prin Basarabia a mult urgisitului autor al conversiunei, în care pomenitul ar fi făcut declarațiuni și promisiuni de stergere totală a voturilor, având afirmativ și înalta aprobare a factorului constituțional.

Să pare că din nou clocotește ceva în oficina francmasonă!..

Iată un avertisment la adresa deponenților fiind acum de tot actual, chiar timpul suprem a să solicita cu toată insistența dela cei chemați, să-și împlinescă datoria, făcând seamă, fie din fundul pământului, de ajutorul convenit pentru repararea înjusti-

ției aplicată cu o nemai pomenită păcătoșenie de cei cari sunt puși să apere și promoveze binele tuturor cetățenilor fără deosebire de clasă și orice considerare.

Facem deasemenea un călduros apel către onorata presă românească, ca descătușându-se să deslănțue o vie propagandă pentru mântuirea elementelor de viață a națiunii dela sigura piere, primenind seva în vinele celor de dincoace de munți, fără de care această parte a neamului lui Horea și Avram Iancu e sortită azimăine să-și dea obștescul sfârșit în brațele celor cari cu puternică organizație, alimentată bogat de peste hotare, așteaptă cu răbdare și cu socoteală precisă, să le cadă cu desăvârșire în ghiare.

Aiud, 5—VII—935.

Dr. Enea Nicola.

grija școlii.

Către învățători!

Partidul Național-Tărănesc dintre toate partidele mari și mici din această țară, are în primul rând dreptul și datoria să facă apel la dascălimea din județul nostru solicitându-i sprijinul.

Și are acest drept în primul rând pentru că este singurul partid din țară, care are în fruntea sa un dascăl, care este și va rămâne o pildă vie de muncă, de cinste, de pricepere și de realizări pentru toate generațiile de dascăli care se vor perinda pe aceste plaiuri.

Ion Mihalache trebuie să fie prototipul năzuințelor și icoana morală a fiecărui învățător.

Dar nu numai atât. Marea și imensa parte a acestei armate de intelectuali este rurală și petrece timpul în mijlocul țărănimii, cunfundându-și plăcerile și durerile cât și năzuințele și viitorul cu a acelora pe cari li instruește și-i conduce. Astfel datoria lor este să se taroleze fără preget pentru realizarea planului acelui „stat țărănesc” care numai poate întârzia. Fiecare învățător trebuie să muncească cu răvnă pentru îndeplinirea până la ultimul punct al acelui minunat program isvorât din mintea și sufletul unui mare Dascăl cu colaborarea celor mai luminate minți pe cari le are această țară.

Și această muncă să nu fie o povară ci o mândrie!

S'a spus din partea multora, că învățătorul nu are ce căuta în viața politică ci să rămână la catedra lui, la copiii lui și ai satului. Nimic mai greșit și mai fals ca această axiomă.

Pentru că datoria unui învățător nu se reduce numai la a învăța pe țărani să scrie și să cetească ci mai mult, învățătorul trebuie să fie pentru sat aceia ce este un tată pentru o familie. Deci învățătorul trebuie printre altele multe să-i facă țăranelui și educația socială și politică. Dar pentru asta nu poți să-l oprești pe învățător să și-o desăvârșească pe a lui!

Cum vei deschide țăranelui drumul spre consiliile comunale, spre consiliile județene și spre parlamentul țării, atunci când în acelaș timp

vrei să închizi drumul celui ce l-a învățat și l-a educat.

Nu învățătorul nu poate face speculații, învățătorul nu poate pescui în apă tulbure pentru aș augumenta situația materială, pentru că numai astfel își păstrează neatinsă demnitatea pe care trebuie să și-o păstreze dar poate face oricând politică onestă, ba mai mult, trebuie să facă.

Dar trebuie să facă și învățătorul din Ardeal căci îndeplinirea acestui desiderat în vechiul regat a început de mult și cu multă strălucire, Ion Mihalache, Iacobescu, Căpățineanu-Olt și alții și alții sunt modele de elocință, modele de luptă în viața parlamentară a țării.

Politica nu este și mai ales nu trebuie să fie un monopol al advocaților.

Iar partidul nostru este și rămâne o tribună de pe care conștiința acestei țări și interesele ei trebuie să-și susțină răspicat vrerile și durerile.

Dar pentru ca să faci politică trebuie să știi să o faci și să și-se ofere și posibilitatea să o faci.

Noi ne știm să învățăm pe învățători să-și poată susține părerile lor și ale țării.

De aceia a luat ființă cercul de studii secția învățământului primar al partidului Național-țărănesc din județul Hunedoara sub conducerea distinsului învățător și publicist Alexiu David din Petroșeni și având ca secretar pe harnicul și simpaticul inv. dir. din Șoimuș I. Demea.

Acest cerc de studii se va ocupa îndeaproape, în opoziție ca și la guvern, cu toate nevoile școlii și cu toate durerile celor năcăjiți.

Rubrica permanentă pentru „grija școlii” va sta la dispoziția oricui ar dori să spună un cuvânt bun și curvicios pentru școală sau pentru învățătorime.

Cerem prietenilor învățători mai multă hărnicie în școală și cât mai mult curaj civic în viața publică.

Acel care și face datoria n'are a se teme de nimeni.

Deci inițiatorilor și conducătorilor cercului de studii le urăm spor la muncă.

L. Dânsoreanu.

Cetiți și răspândiți „SOLIA”

Cum stau liberalii din județul nostru

Decând Mitiță a încălecat pe organizația județeană, — cei cari îi purtau sămbetele au început să se deie pe brazdă căci și-au dat seamă că nu vor putea face nimic dacă nu-l vor urma pe Mitiță. — Cei dintâi s'au dat pe brazdă Igna și cu Oros, ce-i drept de altfel, că ei nici odată nu au fost prea categorici. Igna era mai mult în contra lui Mioc dar i-ar fi plăcut să rămână înfrânt Mitiță și să învingă Vulcu căci atunci ar fi rămas învins și Mioc.

De altă parte lui Oros i-ar fi plăcut să învingă Vulcu căci ar fi scăpat de controlul și permanentul veto pe care i-l opune conul Costică Bursan, — omul lui Mitiță. — Pe amândoi însă îi icomodează Mircea Oprea care se zice că ia smântâna și care deocamdată are perspectiva s'o ia și în viitor. Astfel săracii Igna și cu Oros vor fi siliți să rămână în Deva tot pe planul al doilea.

Cel mai tipic este însă cazul **Intunecimii sale**, care mai nou s'a socotit să abdică de dârzenia sa și să fie mai „politic”. — Astfel a început să se deie pe lângă Mitiță. — Unii

spun c'o face din lingușire, alții c'o face de frica lui Mitiță. — Așa se vorbește de altfel că Mitiță și-a pus în gând să-l desființeze pe **Diavolul Negru**. Dealtfel nici liberalii serioși din județ nu mai fac nici un secret din aceia că Intunecimea Sa nu va mai pupa demnități politice, — ci sunt cu toții de acord că individul acesta trebuie scos definitiv de pe arenă, căci le-a făcut numai încurcături și greutăți. — Astfel văzându-se periclitat o întors și el oiștea către Mitiță.

Cel mai amărât dintre toți este dl Vulcu căci nu-și putea nici odată închipui să ajungă Intunecimea Sa să grăiască așa cum grăește prin întrepușii sei și anume că „Ce vrea Vulcu el n're simț politic, — n'a făcut nimic, doară nu-s prost să-mi mănnc viitorul alături de Vulcu”, — Această-i cea mai nouă gândire a Intunecimei sale pe care și-a exprimat-o către unul dintre bunii săi amici politici.

Așa stau de ocamdată liberalii din județul nostru, — tot necazul este că nu au plecat încă pe sate ca poporul să-i poată întreba că de ce l'au dat jos pe Vulcu, de ce se ceartă Dinu cu Tătărescu și altele.

Răvaș.

Fișica vaidistă dela Orăștie cu o grabă vădită anunță cu litere de placat, le locul cel mai de frunte al ei, că stăpânul A. Vlad, șeful frontului românesc din jud. nostru, a fost primit de Majestatea Sa Regele în audiență.

Înțelegem graba și felul, cum se vestește acest lucru fără importanță pentru țară, dar extrem de însemnat pentru puii zăbăloși din jurul dl. A. Vlad, cari lihnii de foame, Cască gurile largi și zbiară după friptura, ce cred ei, că li-a adus păsăroiușul sosit dela București după audiență. Dar jalea e mare, audiența n'a fost — de friptură și nici nu va fi vreodată.

Leul fără dinți dela Orăștie la ultima intrunire a frontiştilor i-a cerut șefului Vaida, să se deie vot femeilor pe o scară întinsă. Curioasă această schimbare fregoliană a lui A. Vlad, care e dușman neîmpăcat al votului universal. Dar înțelegem viclenia marelui politician, îmbătrânit în vecinice preumblări dela dreapta la stânga și dela stânga la dreapta. El ar vrea, că în felul acesta să câștige lumea femeilor pentru frontul numerușului. Dar treaba nu va merge. Femeile sunt șirete . . .

„Leul Ardealului”, care acum proaspăt la porunca sa a fost din nou botezat „tigrul Ardealului”, la cea din urmă intrunire a frontiştilor valachiști, s'a plâns amar, că e nemulțumit, deoarece are pușini credincioși, cari i-au putut înghiți formula. Noi credem, că jalea tigrului este sinceră, dsa însă nu înțelege un lucru: pentruca să câștige oamenii cu o formulă insipidă, ar trebui, ca și oamenii cumiși din țară aceasta să se transforme în stupizi. Formula dlui Vaida însă poate cel mult stu-

pefia lumea dar nu o poate stupidifica decât pe aceia, cari inadins se fac stupizi pentruca acesta li este interesul.

Dl Vaida, închipuit, cum e, are predilecția de a-și lua titlurile de glorie dela nume animalice: până acum *leul Ardealului*, acum *tigrul Ardealului*. Oare la sfârșitul gloriei sale cu Frontul, care în scurt timp va să vină, dela care animal își va lua noul titlu de glorie? Noi credem, că de sigur dela unul — filosof.

Un ziar din capitală a scris de naționalismul dlui Vaida și Comp. Și a scris în nota realității arătând și asupra fiului dlui Vaida spunând, că e un tiner de 30 ani, care n'a făcut nimic, n'are nici o meserie. A fost odată deputat și de odată: *moșie și castel pe malul Mureșului*. Și ziarul se întreabă: De unde?

Dl Vaida e așa de exuberant, când e vorba de declarațiuni. Pentruce însă în cazul de față se condamnă la un mutism, ce contrastă așa demult cu firea sa?

Un confrate tânăr, cu numele „Inainte” cunoscut din prima lui apariție ca organ românesc independent dela reparația lui a devenit organ de partid și anume, organul Dlor Câmpean, Vernichescu, Preuteasa și Șofron... Pușin ne ar durea capu dacă acest organ primește subvenții dela Conu Costică și că deci scrie din eroare sau pentru bani cele ce scrie.. dacă în ultimul număr nu și-ar fi permis într'un articol iscălit N. Susan o obrăznicit incalificabilă și anume: binevoiește acest tânăr Domn Susan să spună că adunarea noastră dela Cluj, a fost „o parodie”, „un spectacol trist”, iar participanții începând cu Dl Iuliu Maniu și terminând cu ultimul delegat al județului Hunedoara, au fost

niște „gălăgioși”, „lipsiți de conștiință” oameni „cu amprente în casieru judiciar” și în fine niște bieți Tomii a dlui Mihalache. Dar oare Domnule Susan dta nu ai colindat cu buze mucoase prin casele acestor „nemernici” Tomi și oare nu știi și nu-ți aduci aminte de vre'o îndatorire morală față de acești Tomi? Și ai crezut că e bine să apară aceste

rânduri tocmai în momentul când intrai într'o familie de o onestitate recunoscută și care nu poate avea aceleași păreri despre Tomii dlui Mihalache?

Ca răspuns numai atât Domnule Susan, să-ți scrutezi până în adânc conștiința și să nu uiți că roata vremii se învârtește!

Ce va fi la alegerile dela Mehedinti

În județul Mehedinți a devenit un loc vacant de senator. Astfel guvernul liberal după multe trăgăneli a hotărât să facă alegeri, — a căror dată s'a fixat pentru 18 Iulie 1935.

Pentru acest loc vacant guvernul nu a pus candidat nevoind să se expună la o eventuală cădere în alegeri. — Astfel s'au depus numai 4 liste și anume: a partidului național țărănesc având candidat pe dl Rădulescu — Mehedinți, a partidului poporului, a partidului național-creștin și a frontului-românesc având candidat pe dl Dr. Aurel Vlad.

Aceste alegeri au o însemnătate deosebită, fiindcă aici se luptă nu-mai partidele de opoziție și din rezultatul acestor alegeri se va putea vedea mai bine indicațiunea poporului pentru viitoarea guvernare.

Deacea se pun multe stăruințe mai

ales de către frontul românesc pentru ca să reuească candidatul lor. Se zice că și liberalii și garda de ferii va sprijini numai cu scopul de-a rupe și a destrăma partidul național țărănesc.

Dnul Vlad uită însă că nu se poate să fi și cu capra și cu varza, căci guvernul liberal când va simți că garda apucă pe sate, imediat va o-pri propaganda.

Oamenii serioși prevăd însă că în aceste alegeri va birui candidatul partidului național-țărănesc, căci pentru Senat votează numai oameni peste 40 de ani, cari sunt mai cumpeniți și ca judecată mai bătrânească astfel că nu pot fi duși de nas cu vorbele frumoase și răsunătoare ale frontiştilor, ci ei vor căuta sămburele și miezul lucrurilor iar la vot se vor duce după adevăr.

Un răspuns.

În foaia „Inainte”, ce apare în Deva cu afișarea, că e „organ de luptă naționalistă a tineretului”, — autor necunoscut și nesemnat mă atacă din bun senin într'o formă neghioabă, de care numai în fișucele „revolver” mai găsești. Credeam, că aceasta gazetă, care afișează o deviză atât de frumoasă: „*Altarul de jertfă vom fi și suflet al neamului nostru*”, — e o tribună a tineretului, dornic de a munci onest și cu iubire de adevăr în viața publică aducând un aport cinstit la crearea unei opinii publice de o curățenie și obiectivitate nediscutabilă. Credeam, că e un organ de publicitate, care tinde, să reoglindeze nizuințele naționale onorabile ale tineretului, gata a contribui la propășirea neamului. Când colo, judecând-o după felul stupid, cum debitează asupra grandioasei și chiar istorice manifestări a partidului național-țărănesc, produsă la Cluj în ziua de 29 Iunie a. c. și cum tratează și alte chestiuni, ba e suficient, să cetești felul atacului îndreptat împotriva mea, cu mult regret a trebuit, să constat, că e o fișucă comandată și susținută de unii politicieni speculanți, dându-o pe mâna unor condeie simbriașe, cari pentru solda ce primesc, sunt gata, să înjure și să răstignească din nou pe Mântuitorul nostru Isus Christos.

Acestea condeie simbriașe ieri încă vorbeau cu tot respectul față de mine, azi, că nu m'am înhățat la carul lor hodorigit, fac spume la gură și încolțesc în mine ca niște șerpi veninoși.

Dar mai are atacul sălbatec și o altă explicație: în cărdășia politică dintre valachiști adeca cei dela „Inainte” și liberalii dela putere, căci doar sunt de aceeași fărână, alianța lor deci potrivește perfect.

Nu merită autorul ascuns în tufă, să-i dau aci o replică mai de aproape. Lașitatea și poate, că și un ultim rest de conștiință, că debitează cu rea credință cele mai cutezate neadevăruri împotriva mea, — l-au lipsit de curajul de a și semna numele. Productul lui arată însă, că el ori e un cap gol de tot, ori e un cap prea plin de *spriferile* dela Crucea Albă. În orice caz felul scrisului lui mă dis-

pensează, să-i fac onoarea de a polemiza cu el, și altfel opinia publică mă cunoaște. Faptul, că aproape cu unanimitatea voturilor oamenilor de bine am fost ales la demnitatea de primar al Simeriei și că eram dorit la acest loc încă în timpul când eram șeful secției de jandarmi, este prea grăitor și doveditor, că sunt un om respectat, cu greutate în cumpăna valorii morale, pe care căpăi plății nu o pot atinge prin lătratul lor dobitoiesc. Iar în ce privește activitatea mea în calitate de primar, pot să o judece numai cetățenii iubitori de adevăr și dreptate ai Simeriei, cari și azi doresc cu multă ardoare ajungerea mea din nou în fruntea comunei în scaunul de primar, pe care l'am onorat prin o gestiune conștiințioasă și pricepută.

Dar cum se întâmplă, că înșiși patronii fișucei „Inainte” mă caută, făcându-mi oferte amăgitoare numai, ca să mă dau pe partea lor? Aici e necazul: eu știu, să judec, cine reprezintă la noi cu cinste, înțelepciune și și cu gând curat adevăratele întereze înalte ale neamului și ale țării și cum judecata mea nu arăta spre patronii fișucei „Inainte”, nu puteam, să scap teafăr de teroriștii simbriași ai nuștii cui să nu mă înhațe și să nu mă muște.

Nu condeiu simbriaș, care mă atacă, este în drept a întreba, dela câte o vreau să sug, ci eu sunt în drept a-i pune întrebarea: dela câți stăpâni vrea să capete simbria pentru peana lui gata oricând de vânzare?

De rămas bun fi zic autorului: Tineretul care cultivă banditismul condeului și își vinde așa de ușor condeiu celor, ce caută unelte în șirele lui, nu va putea fi niciodată „*altar de jertfă*” și „*Suflet al neamului*”, ci numai *altar de ticăloșie și suflet demoralizat*.

Inainte deci cu revolverismul plătit, căci în felul acesta oricât veți afșa numele „Inainte” al fișucei, ea tot numai îndărăt va da.

Simeria, la 8 Iulie 1935.

Vasile Andreica.
f. primar.

ȘTIRI

Pentru cetitori și abonați. *Li rugăm pe toți aceia cari nu doresc să aboneze foaia noastră să ne-o restituie imediat, — căci altcum îi considerăm abonați și o să le pretindem plata abonamentului. Și în afară de aceasta nu-i cinstim să citească gazeta folosindu-se de paguba noastră întrucât ea se ține cu mari sacrificii materiale, costând multe parale tipăritul, hârtia, spesele de poștă etc. — și nu credem că așteaptă nimeni să i-se trimită foaia fără să-și achite abonamentul.*

Mare nenorocire de tren lângă Piatra-Olt. Pe linia ferată Piatra-Olt-Sibiu, s'a întâmplat o groaznică nenorocire. La cantonul Nr. 6, din apropiere de Piatra-Olt, unde se întretaie calea ferată cu șoseaua Craiova-Slatina, un autobuz încărcat cu 20 de muncitori, a fost prins pe linie de trenul personal și a fost cu totul sfărâmat șoseaua fiind în pantă până în apropierea cantonului de cale ferată și șoferul neobservând că bariera este închisă, autobuzul a trecut peste barieră isbindu-se în plin de locomotiva trenului personal. Autobuzul a fost sfărâmat și purtat pe linie de tren. De sub sfărâmturi au fost scoși morți 5 persoane și răniți 17 persoane.

Copil urlaș. În satul rusesc Britusovo trăește un copil în vârstă numai de 10 ani, care cântărește 83 kg. Copilul are înălțimea de 1 m. și jumătate și poate ridica o greutate de 75 kilograme. Numai într'un singur an greutatea copilului a crescut cu 25 kilograme.

Omul care s'a însurat de 78 ori. În orașul Cairo din Egipt, trăește un oarecare Ibrahim El Hebari, în vârstă de 138 ani. Bătrânul mohamedan e vestit pentru că în viața sa lungă de 138 ani s'a însurat de 78 ori cu neveste cu cari s'a cununat în toată regula, dar după legea turcilor.

Cea mai bună vacă de lapte, s'a găsit în Olanda. Ea dă 6550 litri de lapte pe an. Lăptarii din Olanda au hotărât să-i ridice un monument pe care va fi scris: „Vaca vacilor”. Stăpânul vacii un plugar olandez a primit o cinste de 50 mii Lei pentru vaca sa.

Copil cumpărat cu 40 lei. La Lipova (în Banat) a fost prinsă țigancă Elena Blidariu cu un copil străin pe care spune că l-a cumpărat dela o femeie cunoscută dela Arad cu 40 lei. Poliția crede că copilul a fost furat și a început cercetări pentru aflarea părinților lui.

Mari inundații în Japonia. În partea de apus a Japoniei s'au produs zilele trecute mari inundații. Peste 1700 de case au fost distruse de ape iar 90 persoane au fost omorâte și 103 grav rănite. Alte 200 de mii de case se găsesc sub ape.

Șase oameni loviți de trăsnet. În ziua de 24 Iunie pela orele 11 și jum. s'a abătut asupra comunei Zătreni din jud. Vâlcea o furtună însoțită de trăsnete. Șase persoane cari se aflau la lucrul câmpului, voinde să se adăpostească sub un ulm din

apropiere a căzut asupra lor un trăsnet omorând pe patru iar celelalte două persoane au fost grav rănite.

Primar bătut de femeile satului. Primarul comunei Sânmărtin, jud. Bihor a fost pândit într'una din zilele trecute de femeile satului, cari l-au bătut strașnic. Cu mare greutate primarul a fost smuls din mâinile lor. Cauza pentru care femeile s'au năpustit asupra primarului ar fi că el a săvârșit unele nereguli pentru cari femeile au mers în delegație la prefect cerând înlăturarea lui.

Dela Cercul de Recrutare. Se aduce la cunoștința tinerilor cari nu au cerut însumarea cu termen redus cu ocazia operațiunilor de recrutare din acest an, ca până la 25 Octombrie 1935, trebuie să depună sau să trimită recomandat la Cercul de Recrutare: a) O petiție timbrată prin care se cere însumarea cu termen redus; b) Certificatul sau diploma de absolvirea școlii. — Aceste acte vor fi depuse numai la Cercul de Recrutare Respectiv. Cele ce vor fi trimise sau depuse la Minister, nu vor fi luate în considerare. Cei ce nu cer această însumare până la 25 Octombrie, sau cerând-o, nu depun și certificatul școlar, pierd dreptul la termen redus și vor fi încorporați pe întreg termenul de serviciu al armiei pentru care a fost recrutat (art. 70 din Legea Recrutărei).

Cererile pentru amânările de studii. Tinerii clasei 1936 însumati cu termen redus, cari doresc a fi amânați de serviciul militar pentru continuare de studii, vor depune sau trimite prin scrisoare recomandată la Cercul de Recrutare respectiv: 1. Până la 15 August inclusiv: O cerere timbrată, care va cuprinde obligatoriu următoarele: Numele și pronumele, domiciliul stabil (unde va primi comunicările) — data și locul nașterii, contingentul, Cercul de Recrutare, școala prin care cere amânare, localitatea unde se află aceia școală, anul școlar în care este înscris, Tinerii cari nu depun cererea de amânare până la data de 15 August, inclusiv pierd dreptul la amânare și vor fi încorporați la 1 Noembrie 1935. 2. Până la 30 Iulie al anului următor celui care a depus cererea de amânare (adică până la 30 Iulie 1936): a) Un certificat unic de înscriere-frecvențe și activitate școlară (după modelul trimis facultăților și Academiiilor din țară, precum și Atașărilor Militari). b) Declarațiile Md. A. și B. și recipisa de plata taxei militare pe anul pentru care a cerut amânarea. Tinerii cari nu depun aceste acte, vor fi încorporați la 1 Noembrie 1936. 3. Tinerii claselor mai vechi decât clasa 1936, cari au solicitat amânare de studii pentru anul 1934/35, vor trebui să depună până la 30 Iulie 1935, actele arătate la punctul 2. Cei ce nu le depun, vor fi încorporați la 1 Nov. 1935. Acești tineri, dacă nu împlinesc până la 1 Noembrie 1935, vârsta de 27 ani, iar mediciștii și farmaciștii 29 ani și mai au nevoie de amânare pentru continuare de studii și în anul 1935-1936, trebuie să depună sau să trimită la Cercul de Recrutare, respectiv, actele arătate la punctul 1 și 2 și la datele arătate la acele puncte, pentru a obține amânare pe anul 1935—35. Cei ce nu depun cererea

de amânare dela punctul 1, vor fi încorporați la 1 Noembrie 1935. Cei ce depun cererea dela punctul 1, dar nu depun până la 30 Iulie 1936, actele dela punctul 2, vor fi încorporați la 1 Noembrie 1936. 4. Certificatele de studii și cererile de amânare, trebuie depuse sau trimise numai la Cercurile de Recrutare. Cele depuse la Minister, nu vor fi luate în considerare. 5. Aceste dispozițiuni privesc și sunt obligatorii și pentru tinerii cari studiază în străinătate.

Anunț.

La Banca Populară „Parângul” din Petroșani (Ziarul „Avântul”) se găsesc registre chitanțiere și bonuri de plată

pentru composesorate, asociații de pășunat, pășuni comunale, cooperative, bănci populare, etc., precum și alte registre de cari acelea au nevoie.

Se fac expedițiuni și prin poștă, contra ramburs. Prețuri ieftine.

M. GHIMUȘIANU

măestru clasornicar

în edificiul Hotelului „Central” din Orăștie Primește la reparație tot felul de ceasornice și bijuterii cu prețuri convenabile.

Magazinul de mode

CAROL ZOBEL

oferă onoratului public un mare asortiment de:

cravate ultima modă, gulere, cămăși, pălării, pantofi pt. bărbați dame și copii

cu prețuri solide

Restaurantul

„GH. CIOCA” din Orăștie

este cel mai intim local. Vinuri excelente și bucătărie bună. Se primesc abonamente pentru prânz și cină în condițiunile cele mai avantajoase serviciu prompt.

LIBRARIA

Remus Branga din Orăștie

este asortată cu tot felul de material de librărie, rechizite școlare, cărți didactice, literare și științifice, tablouri fotografii, material pentru mașinile de scris, schapirografe, stampile etc.

Prețurile cele mai mici!

Vizitați fără nici o obligație, marele asortiment al librărie BRANGA din Orăștie.

Vizitați cu toții

RESTAURANTUL „BOULEVARD” al dnei Lupan din Orăștie

unde găsiți o bucătărie bună și ieftină. Abonamente pt. prânz și cină cu prețurile cele mai ieftine. Vinuri excelente, serviciu prompt.

Cel mai confortabil hotel din Orăștie este

Hotelul Central

unde pe lângă prețuri moderate primiți o cameră bine mobilată și de-o curățenie exemplară. Tot acolo vă stau la dispoziție

Cafeneaua și Restaurantul de primul rang

Propr.: SIMION GAVRILĂ hotelier și restaurator.

M. STERN

Magazin de Textile și Incălțăminte cel mai eficient Izvor.

au sosit stoffe și tot felul de articole de textile.

Pantofi de dame, domni și de copii, cele mai elegante asortimente.

Cetiți și răspândiți „SOLIA”